

บทที่ 5

ผลการศึกษาวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพโครงสร้างของเมืองใน 3 ด้านได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม ในพื้นที่รอยต่อที่มาบรรจบกันของกรุงเทพฯ ฯ และจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อยู่อาศัยในพื้นที่รอยต่อที่มาบรรจบกันดังกล่าว ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คนและนำข้อมูลที่ได้ดังกล่าวมาวิเคราะห์ประเมินผลด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านโปรแกรมทางสถิติอย่าง SPSS และนอกจากนี้ยังใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทางด้านประชากร รวมถึงข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่ทำการวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์ผ่านโปรแกรม ESRI ArcView Gis ในการวิเคราะห์ผลเชิงพื้นที่ในด้านจำนวนการใช้ประโยชน์อาคาร รวมถึงการหาสภาพการมีอยู่ของตัวแปรชี้วัดทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยการนำเสนอผลการวิจัยจะนำเสนอตามแนวทางของวัตถุประสงค์การวิจัยจึงแบ่งประเด็นการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ประเด็นด้านลักษณะสภาพโครงสร้างของเมือง
2. ประเด็นด้านความแตกต่างของสภาพโครงสร้างของเมืองระหว่างพื้นที่บริเวณรอยต่อในเขตกรุงเทพฯ ฯ และเขตจังหวัดสมุทรปราการ

5.1 ลักษณะสภาพโครงสร้างของเมือง

ลักษณะโครงสร้างของเมืองถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะบ่งบอกสภาพต่าง ๆ ภายในเมืองหรือพื้นที่นั้น ๆ การที่ทราบลักษณะโครงสร้างยังจะทำให้การวางแผนและการดำเนินการทางผังเมืองมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับลักษณะโครงสร้างของเมืองในพื้นที่นั้น ๆ

โดยในการนำเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้จะแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ด้านตามที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้นคือ ด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม และจะนำเสนอเริ่มจากด้านสังคมก่อนเนื่องจากเพื่อความสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เริ่มต้นจาก คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเป็นอันดับแรก ซึ่งคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างถือเป็นตัวแปรทางสังคมด้วยเช่นกัน

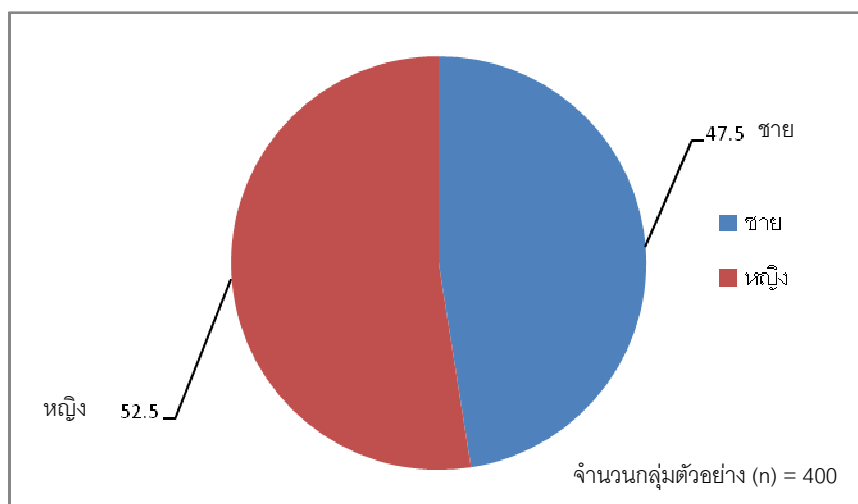
5.1.1 โครงสร้างของเมืองด้านสังคม

ผลการวิจัยโครงสร้างของเมืองทางด้านสังคมจะเป็นการบ่งบอกถึง กลุ่มประชากรที่อยู่อาศัยในพื้นที่ศึกษา ทั้งใน ด้านเพศ สถานะภาพ ด้านอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา โครงสร้างและความหนาแน่น ภูมิลำเนา รวมถึงสถานที่ที่เป็นตัวแทนแสดงถึงของการชี้วัดทางสังคมโดยมีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1) เพศของประชากร

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่า เพศของประชากรในพื้นที่ศึกษาเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายโดยมีเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 52.5 และเพศชายร้อยละ 47.5 โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดัง (ภาพที่ 5.1)

ภาพที่ 5.1
สัดส่วนเพศของประชากรในพื้นที่ศึกษา

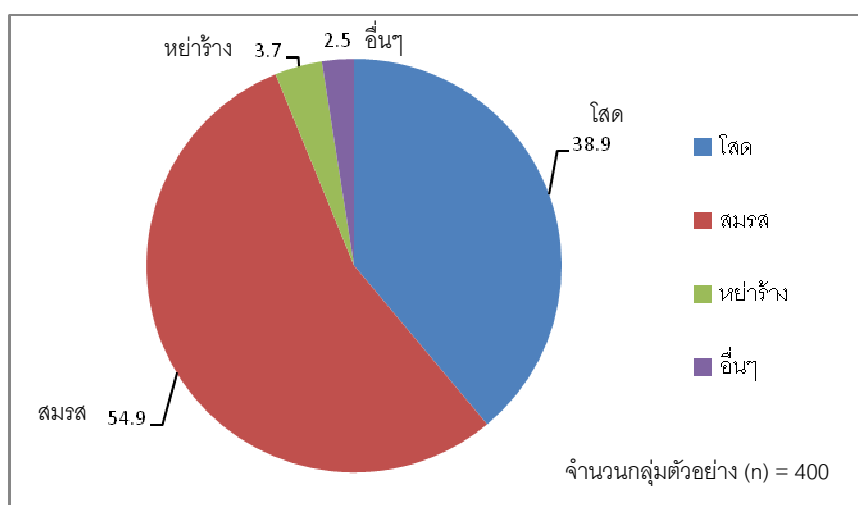
หมายเหตุ: จากการทำแบบสอบถาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

2) สถานะภาพของประชากร

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่า สถานะภาพของประชากรในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่มีสถานะภาพสมรสคิดเป็นร้อยละ 54.9 รองลงมาคือ สถานะภาพโสดคิดเป็น

ร้อยละ 38.9 ลำดับต่อมาคือสถานะภาพหย่าร้างคิดเป็นร้อยละ 3.7 และสถานะภาพอื่นๆ อาทิเช่น เป็นม่าย สามีหรือภรรยาเสียชีวิตคิดเป็นร้อยละ 2.5 โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดัง (ภาพที่ 5.2)

ภาพที่ 5.2
สัดส่วนสถานะภาพประชากรในพื้นที่ศึกษา

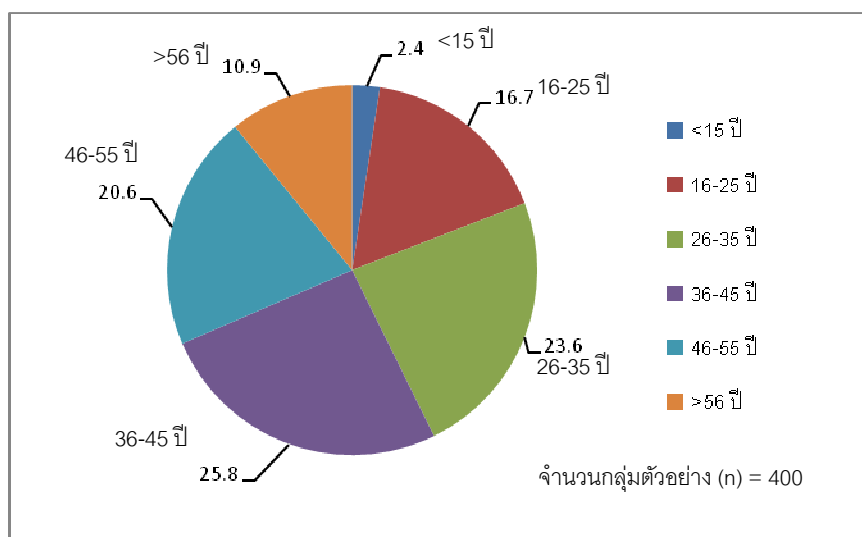

ที่มา: จากการทำแบบสอบถาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

3) อายุของประชากร

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่า ช่วงอายุของประชากรในพื้นที่ศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.8 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 26-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.6 อันดับต่อมาคือ ช่วงอายุ 46-55 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.6 อันดับต่อมาคือ ช่วงอายุ 16-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.7 อันดับต่อมาคือ ช่วงอายุมากกว่า 56 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.9 สำหรับช่วงอายุที่น้อยที่สุดคือ ช่วงอายุน้อยกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.4 โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดัง (ภาพที่ 5.3)

ภาพที่ 5.3
สัดส่วนอายุของประชากรในพื้นที่ศึกษา

หมายเหตุ: จากการทำแบบสอบถาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

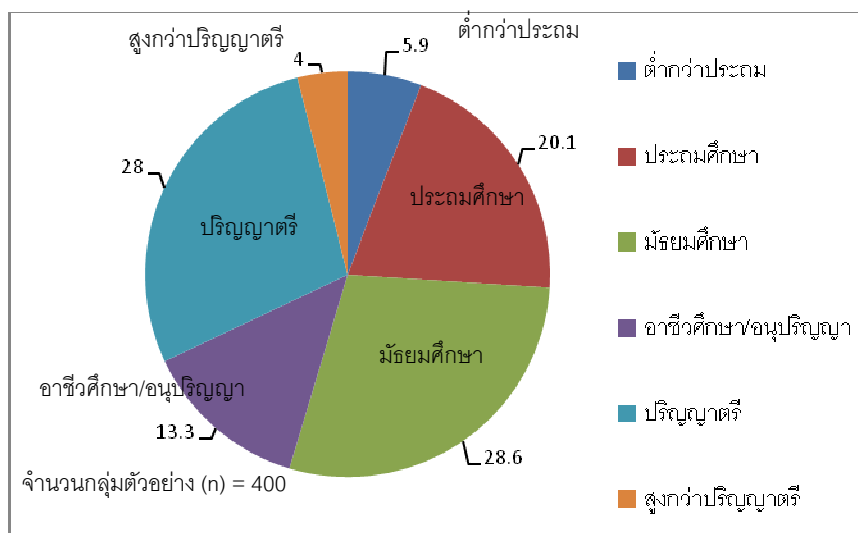
4) ระดับการศึกษาของประชากร

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คนพบว่าส่วนใหญ่ประชาชนในพื้นที่มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 28.6 รองลงมาคือระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 28.0 ลำดับต่อมาเป็นระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 20.1 ลำดับต่อมาเป็นระดับต่ำกว่าประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 5.9 และลำดับที่น้อยที่สุดคือการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดัง (ภาพที่ 5.4)

5) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

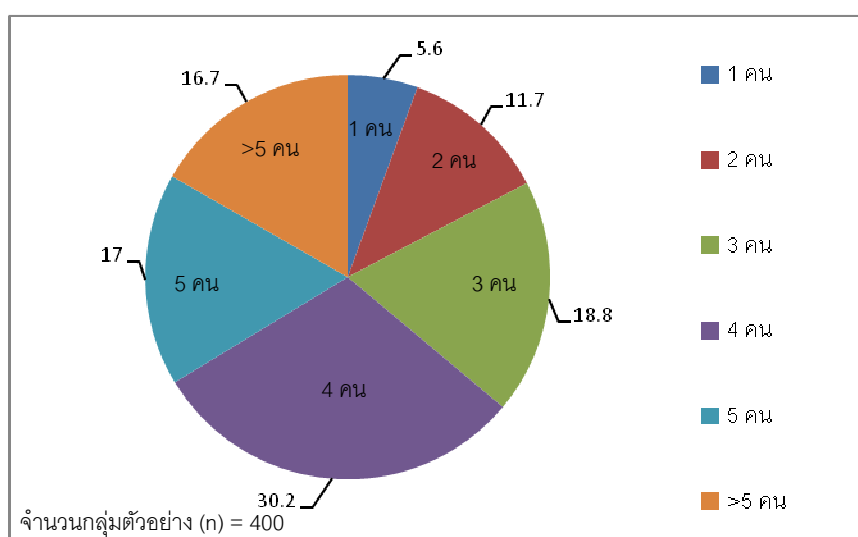
จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คนพบว่า ประชากรในพื้นที่ศึกษามีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คนเป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 30.2 อันดับรองลงมาคือมีสมาชิก 3 คนคิดเป็นร้อยละ 18.8 อันดับต่อมาคือมีจำนวนสมาชิก 5 คนคิดเป็นร้อยละ 17.0 อันดับต่อมาคือมีจำนวนสมาชิกมากกว่า 5 คนคิดเป็นร้อยละ 16.7 อันดับรองสุดท้ายคือจำนวนสมาชิก 2 คนคิดเป็นร้อยละ 11.7 และอันดับสุดท้ายคือมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดัง (ภาพที่ 5.5)

ภาพที่ 5.4
สัดส่วนระดับการศึกษาของประชากรในพื้นที่ศึกษา

ที่มา: จากการทำแบบสอบถาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

ภาพที่ 5.5
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนประชากรในพื้นที่ศึกษา

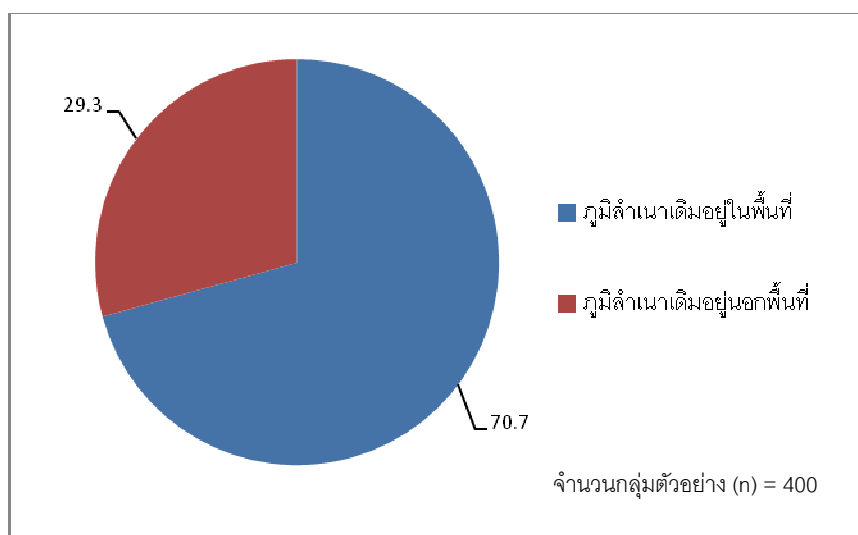

ที่มา: จากการทำแบบสอบถาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

6) ภูมิฐานะของประชากร

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คนพบว่า ภูมิฐานะเดิมของผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 70.7 ไม่ได้มีภูมิฐานะเดิมอยู่ในพื้นที่ศึกษา มีเพียงร้อยละ 29.3 ที่มีภูมิฐานะเดิมอยู่ในพื้นที่ โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดัง (ภาพที่ 5.6)

ภาพที่ 5.6
ภูมิฐานะเดิมของประชากรในพื้นที่ศึกษา

ที่มา: จากการทำแบบสอบถาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

และผู้คนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้มีภูมิฐานะเดิมในพื้นที่ ย้ายเข้ามาอยู่ในพื้นที่ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 12.0 รองลงมาคือช่วง 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.3 และค่าเฉลี่ยของผู้ย้ายเข้ามาอยู่ในพื้นที่คือ 11.97 ปี และเมื่อแบ่งช่วงปีของการย้ายเข้ามาอยู่ช่วงละ 5 ปีพบว่า มีผู้ย้ายเข้ามาอยู่ในช่วง 6-10 ปีที่ผ่านมาเยอะที่สุดคิดเป็นร้อยละ 32.02 รองลงมาคือช่วง 1-5 ปีที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ 27.63 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่ย้ายเข้ามาในช่วงเวลาไม่นานมากนักโดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดัง (ตารางที่ 5.1)

ตารางที่ 5.1
ช่วงเวลาการย้ายมาอยู่อาศัยในพื้นที่ศึกษา

ช่วงเวลาการย้ายมาอยู่อาศัย		ร้อยละ
ช่วงปี	1-5 ปี	27.63
	6-10 ปี	32.02
	11-15 ปี	12.28
	16-20 ปี	17.98
	21-25 ปี	2.19
	มากกว่า 26 ปี	7.89

หมายเหตุ: จากการทำแบบสอบถาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

7) สาเหตุการเลือกอยู่อาศัยในพื้นที่

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คนพบว่า สาเหตุที่ผู้อยู่อาศัยเลือกอยู่อาศัยในพื้นที่มากที่สุดคือ การเดินทางไปมาสะดวก คิดเป็นร้อยละ 51.9 ของผู้ตอบสาเหตุในข้อนี้ รองลงมาคือ ใกล้สถานที่ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 46.9 ของผู้ตอบสาเหตุในข้อนี้ อันดับต่อมาคือ สาเหตุด้านราคาที่ดินและที่พักอาศัยคิดเป็นร้อยละ 33.3 ของผู้ตอบสาเหตุในข้อนี้ โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดัง (ตารางที่ 5.2)

8) โครงสร้างอายุของประชากร

เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านขอบเขตพื้นที่ศึกษาที่ถูกจำกัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 1 ทำให้ไม่สามารถนำเสนอข้อมูลผลการศึกษ โครงสร้างประชากรได้ตรงตามขอบเขตพื้นที่ศึกษา จึงจำเป็นต้องนำเสนอข้อมูลนี้ตามข้อมูลโครงสร้างประชากรตามเขตการปกครอง ในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงกับพื้นที่ศึกษา โดยเป็นการนำเสนอข้อมูลโครงสร้างประชากรในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลลำโรงเหนือ เทศบาลตำบลลำโรงใต้ เทศบาลตำบลด่านลำโรง เทศบาลตำบลลัดหลวง เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ และในพื้นที่เขตทุ่งครุ เขตราชบุรีบูรณะ

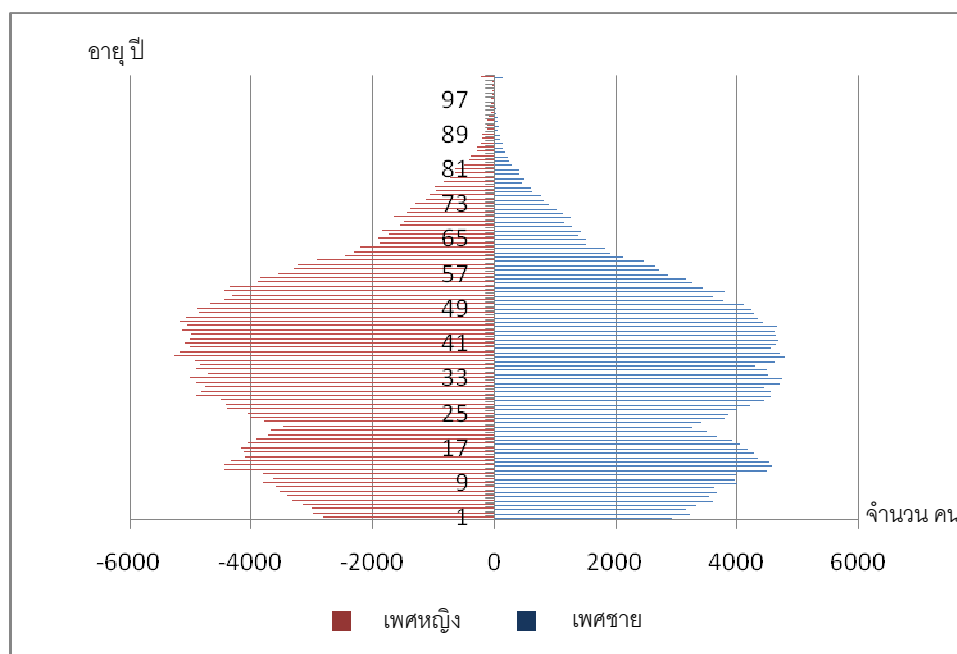
และเขตบางนา กรุงเทพฯ เพื่อเป็นตัวแทนโครงสร้างประชากรให้กับพื้นที่ศึกษา ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลโครงสร้างประชากรแยกตามเขตการปกครองมีที่จากกรมการปกครองและเป็นข้อมูลนับจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2551 แสดงข้อมูลทั้งหมดไว้ใน (ภาคผนวก ค) โดยสามารถแสดงรายละเอียดเป็นภาพ ปริมาณประชากร ได้ดัง (ภาพที่ 5.7)

ตารางที่ 5.2
แสดงสาเหตุการเลือกอยู่อาศัยในพื้นที่ศึกษา

สาเหตุการเลือกอยู่อาศัย		ตอบ(ร้อยละ)	ไม่ตอบ(ร้อยละ)
สาเหตุ	ใกล้สถานที่ทำงาน	46.9	53.1
	ใกล้ย่านการค้า	22.2	77.5
	ใกล้สถานศึกษา	13	87
	ใกล้ย่านอุตสาหกรรม	7.1	92
	ใกล้บริเวณพักผ่อนและ	4.6	95.4
	นันทนาการ	51.9	48.1
	การเดินทางไปมาสะดวก	16.4	83.6
	สภาวะมลภาวะน้อย	24.7	75.3
	การให้บริการสาธารณสุขโรค	19.4	80.6
	การให้บริการสาธารณสุขการ	33.3	66.7
	ราคาที่ดิน	22.2	77.8
	เป็นภูมิลำเนาเดิม	9	90.1
	อื่น ๆ		

หมายเหตุ: จากการทำแบบสอบถาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

ภาพที่ 5.7
โครงสร้างประชากรในพื้นที่ศึกษา

ที่มา: กรมการปกครอง, 2552.

จากภาพที่ 5.7 แสดงโครงสร้างประชากรในพื้นที่ พบว่าประชากรในบริเวณพื้นที่ศึกษาและบริเวณใกล้เคียง ส่วนใหญ่เป็นประชากรในกลุ่มวัยทำงานคือในช่วงอายุประมาณ 28-45 และอีกกลุ่มที่มีปริมาณประชากรมากรองลงมาคือในกลุ่มที่เป็นช่วงอายุรอยต่อระหว่างวัยเด็กและวัยทำงานในช่วงอายุ 14-17 ปี โดยโครงสร้างประชากรตามภาพที่ 5.4 มีลักษณะรูปทรงที่ 5 ตามการแบ่งของ (ศิริพันธ์ ถาวรทวิวงศ์, 2543) ตามเนื้อหาที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 โดยลักษณะรูปทรงดังกล่าวเป็นโครงสร้างของประชากรในกลุ่มเมืองหรือประเทศที่กำลังพัฒนา และกำลังพัฒนาไปเป็นโครงสร้างประชากรในรูปแบบของประเทศที่พัฒนาแล้ว

9) ความหนาแน่นของประชากร

เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านขอบเขตพื้นที่ศึกษาที่ถูกจำกัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 1 ทำให้ไม่สามารถนำเสนอข้อมูลผลการศึกษาความหนาแน่นของประชากรได้ตรงตามขอบเขตพื้นที่ศึกษา จึงจำเป็นต้องนำเสนอข้อมูลนี้ตามข้อมูลความหนาแน่นของประชากรเขตการปกครอง ในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงกับพื้นที่ศึกษา โดยเป็นการนำเสนอข้อมูลโครงสร้าง

ประชากรในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลลำโรงเหนือ เทศบาลตำบลลำโรงใต้ เทศบาลตำบลด่านลำโรง เทศบาลตำบลลัดหลวง เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ และในพื้นที่เขตทุ่งครุ เขตราชบุรีบูรณะ และเขตบางนา กรุงเทพฯ เพื่อเป็นตัวแทนความหนาแน่นให้กับพื้นที่ศึกษา มีข้อมูลมาจากการกรมการปกครองและเป็นข้อมูลนับจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2551 แสดงข้อมูลทั้งหมดไว้ใน ภาคผนวก ค ความหนาแน่นประชากรหาได้จากสูตร (วิชัย ศรีคำ, 2548)

$$A D_{pu} = \frac{A P_u}{A A_u}$$

เมื่อ: $A D_{pu}$ = ความหนาแน่นของประชากร

$A P_u$ = ประชากรเมือง

$A A_u$ = เนื้อที่เมือง

ตารางที่ 5.3
ความหนาแน่นประชากรในพื้นที่ศึกษา

พื้นที่	จำนวนประชากร คน $A P_u$	จำนวนพื้นที่ ตร.กม. $A A_u$	ความหนาแน่น ประชากร $A D_{pu}$
เทศบาลตำบลลำโรงเหนือ	32,136	5.50	5,842.91
เทศบาลตำบลลำโรงใต้	80,096	20.50	3,907.12
เทศบาลตำบลด่านลำโรง	55,273	7.35	7,520.14
เทศบาลตำบลลัดหลวง	76,346	15.50	4,925.55
เทศบาลเมืองพระประแดง	12,037	0.61	19,732.79
เขตทุ่งครุ	113,008	30.74	3,676.25
เขตราชบุรีบูรณะ	92,094	15.78	5,836.12
เขตบางนา	100,474	18.78	5,350.05
ความหนาแน่นประชากรเฉลี่ย			4,892.51

หมายเหตุ: จากการคำนวณโดยข้อมูลกรมการปกครอง, 2552.

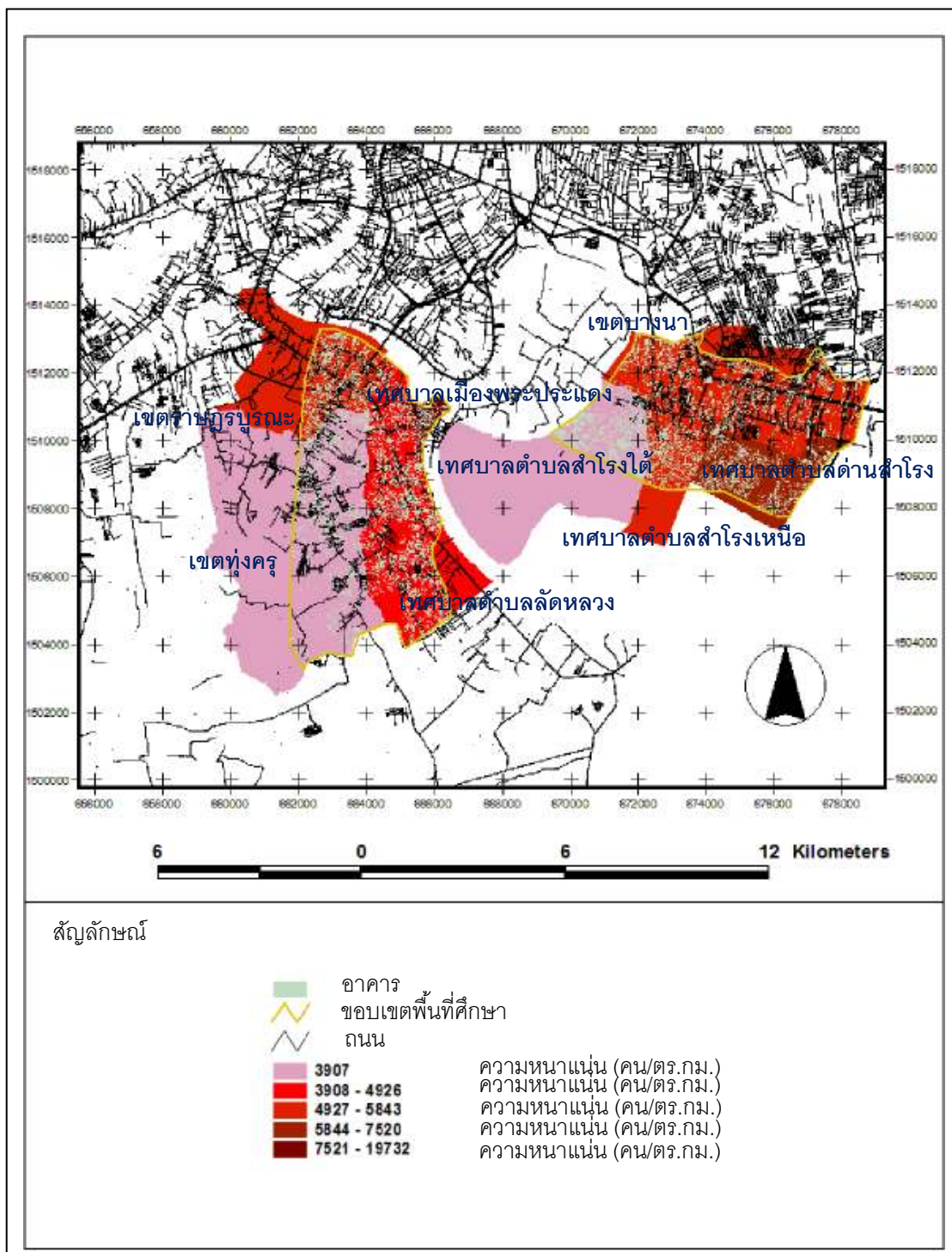
จากตารางที่ 5.3 แสดงความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่ศึกษาพบว่า โดยเฉลี่ยในพื้นที่ศึกษา และบริเวณใกล้เคียงมีความหนาแน่นประชากรประมาณ 4,892.51 คนต่อตารางกิโลเมตร เมื่อสังเกตแยกตามเขตการปกครองพบว่าในเขตเทศบาลเมืองพระประแดงมีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นมากที่สุด คือ 19,732.79 คนต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาคือ เทศบาลตำบลด่านสำโรง 7,520.14 คนต่อตารางกิโลเมตร และอันดับต่อมาคือเทศบาลตำบลสำโรงเหนือ 5,842.91 คนต่อตารางกิโลเมตร จะเห็นได้ว่าโดยส่วนใหญ่กลุ่มเขตการปกครองในฝั่งจังหวัดสมุทรปราการนั้นมีความหนาแน่นของประชากรมากกว่าพื้นที่เขตการปกครองในฝั่งกรุงเทพฯ ๔ แทบทั้งสิ้น เพื่อแสดงให้เห็นภาพความหนาแน่นของประชากรในรูปแบบของพื้นที่จึงอธิบายความหนาแน่นประชากรได้ดัง (ภาพที่ 5.8) เมื่อพิจารณาถึงความหนาแน่นของประชากรโดยรอบพื้นที่ศึกษา พบว่า ความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยในพื้นที่โดยรอบพื้นที่ศึกษา คือ 4930.92 คนต่อตารางกิโลเมตร ซึ่งมากกว่าความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่ศึกษา อยู่ 38.41 คนต่อตารางกิโลเมตร แสดงให้เห็นถึงความใกล้เคียงกันและไม่แตกต่างกันของความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่บริเวณพื้นที่ศึกษาและพื้นที่โดยรอบ และสามารถแสดงรายละเอียดของความหนาแน่นประชากรของพื้นที่โดยรอบพื้นที่ศึกษา ได้ดังตาราง (ตารางที่ 5.4)

9) จำนวนสถานที่ที่ชีวิตทางสังคม

“เนื่องจากความเป็นอยู่ที่ดีทางสังคมของประชาชนเป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐบาลที่ต้องสร้างขึ้นในรูปแบบของการบริการสังคม” (ดาร์ณี ถวิลพิพัฒน์กุล, 2539) คำกล่าวดังกล่าวแสดงให้เห็นการมีอยู่ของหน่วยงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกับบริการสังคมจะเป็นตัวชี้วัดถึงสภาพทางสังคมของพื้นที่นั้น ๆ ด้วย โดยที่สถานที่ชีวิตทางสังคม ได้แก่ สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สนามกีฬา ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ องค์กรการกุศล เป็นต้น

จากการศึกษาโดยอาศัยข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์หรือ GIS ของสำนักผังเมือง กรุงเทพฯ 2545, กรมโยธาธิการและผังเมือง 2545 ในชั้นข้อมูลที่มีชื่อว่า BL_USE สามารถแสดงเลขรหัสที่ใช้ศึกษาใน (ภาคผนวก ข) และเนื่องจากข้อจำกัดในตัวข้อมูลและระยะเวลาในการศึกษา จึงไม่สามารถระบุและสรุปผลการศึกษาออกมาเป็นจำนวนสถานที่ของการมีอยู่ของจำนวนสถานที่ชีวิตทางสังคมได้ จึงจำเป็นต้องสรุปผลออกมาเป็นสัดส่วนระหว่างจำนวนสถานที่ชีวิตทางสังคมและอาคารอื่น ๆ ทั่วไปโดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดัง (ตารางที่ 5.5)

ภาพที่ 5.8
ความหนาแน่นของประชากร

หมายเหตุ: จากการคำนวณโดยข้อมูลกรมการปกครอง, 2552.

ตารางที่ 5.4
ความหนาแน่นโดยรอบพื้นที่ศึกษา

พื้นที่	จำนวนประชากร คน A_{Pu}	จำนวนพื้นที่ ตร.กม. A_u	ความหนาแน่น ประชากร $A_{D_{pu}}$
เทศบาลตำบลบางเมือง	101,508	13.12	7,736.89
เทศบาลนครสมุทรปราการ	55,842	7.33	7,618.28
เทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์	13,678	6.55	2,088.24
เขตจอมทอง	165,070	26.26	6,285.98
เขตประเวศ	149,883	52.49	2,855.45
เขตพระโขนง	98,496	13.98	7,045.49
เขตยานนาวา	88,061	16.66	5,285.14
รวม	672,538	136.392	4,930.92

หมายเหตุ: จากการคำนวณโดยข้อมูลกรมการปกครอง, 2552.

ตารางที่ 5.5
สัดส่วนจำนวนสถานที่ชั่วคราวส่งคมต่ออาคารอื่นๆ ในพื้นที่ศึกษา

เขตพื้นที่	จำนวนสถานที่ชั่วคราว ส่งคม(อาคาร)	จำนวนอาคาร ทั้งหมด(อาคาร)	อัตราส่วน (ร้อยละ)
พื้นที่ศึกษาในเขตกทม.	714	52,207	1.368
พื้นที่ศึกษาในเขต สมุทรปราการ	812	58,698	1.383
รวม	1,526	110,905	1.376

หมายเหตุ: จากการวิเคราะห์ข้อมูลของ สำนักผังเมืองกรุงเทพฯ, 2545.

และกรมโยธาธิการและผังเมือง, 2545.

จากตารางที่ 5.5 แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของอาคารที่เป็นตัวชี้วัดทางสังคมภายในพื้นที่ศึกษามีทั้งสิ้น 1,526 อาคารคิดเป็นเพียงร้อยละ 1.376 ของอาคารทั้งหมดในพื้นที่ศึกษา และสามารถแสดงที่ตั้งขอบเขตอิทธิพลระยะรัศมี 300 เมตร ของสถานที่ชี้วัดทางสังคมได้ดัง (ภาพที่ 5.9) จากภาพแสดงให้เห็นถึงที่ตั้งสถานที่ชี้วัดทางสังคมที่มีลักษณะที่ตั้งที่เกาะกลุ่มกันเป็นกลุ่ม ๆ โดยตั้งอยู่ในบริเวณถนนที่แยกออกจากถนนสายหลักเป็นส่วนใหญ่

5.1.2 โครงสร้างของเมืองด้านเศรษฐกิจ

ผลการวิจัยโครงสร้างของเมืองทางด้านเศรษฐกิจจะเป็นการบ่งบอกถึง ลักษณะของกิจกรรมในด้านเศรษฐกิจของประชากรที่อยู่อาศัยในพื้นที่ศึกษา ในด้านอาชีพ รายได้ รายจ่าย ที่ตั้งของแหล่งงาน การเดินทางสู่แหล่งงาน รวมถึงจำนวนสถานที่ที่เป็นตัวแทนแสดงถึงของการชี้วัดทางเศรษฐกิจในพื้นที่ศึกษา โดยมีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1) อาชีพของประชากร

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คนพบว่า ประชากรในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 27.2 รองลงมาคือ อาชีพพนักงานบริษัท คิดเป็นร้อยละ 18.0 และลำดับต่อมาคือ อาชีพรับจ้างในโรงงาน คิดเป็นร้อยละ 10.7 และประชาชนในพื้นที่ที่ว่างงานคิดเป็นร้อยละ 1.4 ซึ่งน้อยที่สุดในกลุ่มอาชีพ โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดัง (ตารางที่ 5.6)

2) รายได้ของประชากร

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คนพบว่า ประชากรในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาทต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ 28.4 รองลงมาคือช่วง 10,001-15,000 บาทต่อเดือนลำดับต่อมาคือ มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ 12.3 โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดัง (ตารางที่ 5.7)

ตารางที่ 5.6
สัดส่วนอาชีพของประชากรในพื้นที่ศึกษา

อาชีพของประชากร		ร้อยละ
อาชีพ	นักเรียน/นักศึกษา	10.5
	พนักงานบริษัท	18.1
	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	10.2
	ธุรกิจส่วนตัว	27.4
	แม่บ้าน/พ่อบ้าน	7.3
	รับจ้างทั่วไป	9.3
	เกษียณ	2.0
	ว่างงาน	1.4
	รับจ้างโรงงาน	10.7
	วิชาชีพ	2.3
	อื่นๆ	0.8
รวม		100

หมายเหตุ: จากการทำแบบสอบถาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

3) รายจ่ายของประชากร

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คนพบว่า ประชากรในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาทต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ 35.8 รองลงมาคือช่วง 10,001-15,000 บาทต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ 20.7 ลำดับต่อมาคือมีรายจ่ายในช่วงน้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ 20.4 โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ (ตารางที่ 5.8)

ตารางที่ 5.7
สัดส่วนรายได้ของประชากรในพื้นที่ศึกษา

สัดส่วนรายได้ของประชากร		ร้อยละ
ช่วงรายได้(บาท/เดือน)	<5,000 บาท	12.3
	5,001-10,000 บาท	28.4
	10,001-15,000 บาท	21.0
	15,001-20,000 บาท	10.5
	20,001-25,000 บาท	9.9
	25,001-30,000 บาท	3.7
	30,001-35,000 บาท	5.6
	>35,001 บาท	8.6
รวม		100

หมายเหตุ: จากการทำแบบสอบถาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

ตารางที่ 5.8
สัดส่วนรายจ่ายของประชากรในพื้นที่ศึกษา

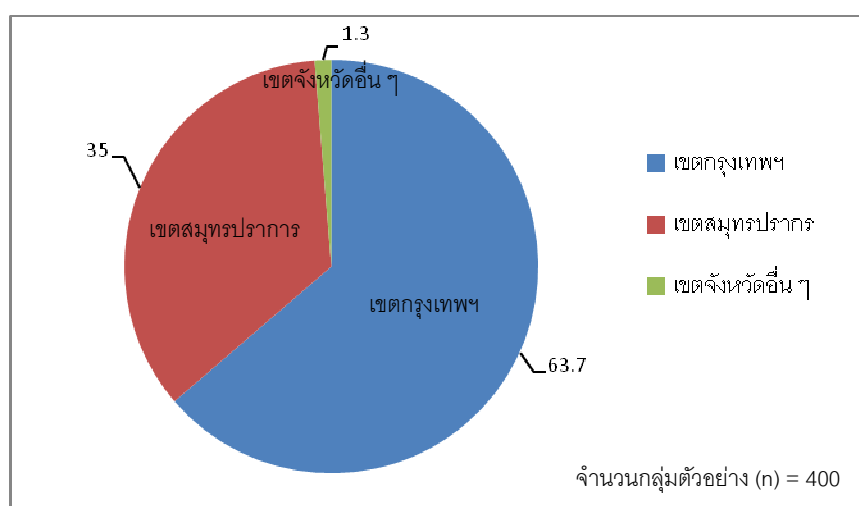
สัดส่วนรายจ่ายของประชากร		ร้อยละ
ช่วงรายจ่าย(บาท/เดือน)	<5,000 บาท	20.4
	5,001-10,000 บาท	35.8
	10,001-15,000 บาท	20.7
	15,001-20,000 บาท	9.6
	20,001-25,000 บาท	5.9
	25,001-30,000 บาท	1.9
	30,001-35,000 บาท	1.9
	>35,001 บาท	4.0
รวม		100

หมายเหตุ: จากการทำแบบสอบถาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

4) ที่ตั้งแหล่งงาน

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คนพบว่า ประชากรในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่มีที่ตั้งแหล่งงาน อยู่ในพื้นที่กรุงเทพ ฯ คิดเป็นร้อยละ 63.7 โดยเขตที่เป็นแหล่งงานอาทิเช่น บางนา คลองเตย จตุจักร ดุสิต พระโขนง พญาไท และเขตอื่น ๆ รองลงมาคือในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ คิดเป็นร้อยละ 35.0 อาทิเช่น เทศบาลตำบลด่านสำโรง เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ เทศบาลตำบลสำโรงใต้ เป็นต้นและมีแหล่งงานอยู่ในจังหวัดอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 1.3 ได้แก่ ชลบุรี ปทุมธานี และสามารถแสดงรายละเอียดที่ตั้งแหล่งงานได้ดัง (ภาพที่ 5.10)

ภาพที่ 5.10
ที่ตั้งแหล่งงานของประชากรในพื้นที่ศึกษา

หมายเหตุ: จากการทำแบบสอบถาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

5) ลักษณะการเดินทางไปทำงาน

สำหรับลักษณะการเดินทางไปทำงานจะแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อในการศึกษา ได้แก่ วิธีการเดินทาง ระยะทางในการเดินทาง และระยะเวลาในการเดินทาง โดยมีรายละเอียดการศึกษาดังต่อไปนี้

(1) วิธีการเดินทาง

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คนพบว่า ประชากรในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่เดินทางโดยเดินทางโดยระบบขนส่งมวลชน โดยมีผู้ตอบว่าเดินทางโดยระบบขนส่งมวลชนร้อยละ 38.0 และไม่ตอบร้อยละ 62 ขณะที่อันดับรองลงมาคือการเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวโดยมีผู้ตอบว่าเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวร้อยละ 30.2 และไม่ตอบร้อยละ 69.8 และอันดับต่อมาเป็นผู้ไม่ต้องการเดินทางไปทำงานโดยมีผู้ตอบคิดเป็นร้อยละ 22.2 และไม่ตอบ ร้อยละ 77.8 สำหรับวิธีการเดินทางที่ประชาชนในพื้นที่เลือกเดินทางน้อยที่สุดคือในรูปแบบอื่น ๆ อาทิเช่น จักรยาน จักรยานยนต์รับจ้าง และรถรับส่งพนักงาน โดยมีผู้ตอบคิดเป็นร้อยละ 5.2 ไม่ตอบคิดเป็น 94.8 และสามารถแสดงรายละเอียดวิธีการเดินทางได้ดัง (ตารางที่ 5.9)

ตารางที่ 5.9

วิธีการเดินทางไปทำงานของประชากรในพื้นที่ศึกษา

วิธีการเดินทางไปทำงาน		ตอบ(ร้อยละ)	ไม่ตอบ(ร้อยละ)
ยานพาหนะ	ไม่ใช้ยานพาหนะ(เดิน)	5.6	94.4
	ระบบขนส่งมวลชน	38.0	62.0
	รถยนต์ส่วนบุคคล	30.2	69.8
	จักรยานยนต์	6.8	93.2
	ไม่ต้องเดินทาง	22.2	77.8
	อื่นๆ	5.2	94.8

ที่มา: จากการทำแบบสอบถาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

(2) ระยะทางในการเดินทาง

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คนพบว่า ประชากรในพื้นที่ศึกษาที่ต้องเดินทางส่วนใหญ่ใช้ระยะทางในการเดินทางไปทำงานอยู่ในช่วง น้อยกว่า 5 กิโลเมตร โดยคิดเป็นร้อยละ 18.2 รองลงมา คือเดินทางในช่วงระยะทางระหว่าง 6-10 กิโลเมตรคิดเป็นร้อยละ 16.4 ลำดับต่อมาคือเดินทางในช่วงระยะทางระหว่าง 11-15 กิโลเมตรคิดเป็นร้อยละ 15.4 สำหรับช่วงระยะทางที่มีผู้เดินทางน้อยที่สุดคือช่วง 26-30 กิโลเมตรคิดเป็นร้อยละ 2.5 นอกจากนี้ยังมีผู้ไม่ต้องการเดินทางคิดเป็นร้อยละ 25.6 และสามารถแสดงรายละเอียดวิธีการเดินทางได้ดัง (ตารางที่ 5.10)

ตารางที่ 5.10
ระยะทางในการเดินทางไปทำงานของประชากรในพื้นที่ศึกษา

ระยะทางในการเดินทาง		ร้อยละ
ช่วงระยะทาง(กิโลเมตร)	<5 กิโลเมตร	18.2
	6-10 กิโลเมตร	16.4
	11-15 กิโลเมตร	15.4
	16-20 กิโลเมตร	11.1
	21-25 กิโลเมตร	6.2
	26-30 กิโลเมตร	2.5
	> 31กิโลเมตร	4.6
	ไม่ต้องเดินทาง	25.6
รวม		100

หมายเหตุ: จากการทำแบบสอบถาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

(3) ระยะเวลาการเดินทาง

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คนพบว่า ประชากรในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาในการเดินทางอยู่ในช่วงเวลา 15-30 นาที โดยคิดเป็นร้อยละ 22.5 รองลงมามีการเดินทางอยู่ในช่วง 31-45 นาที คิดเป็นร้อยละ 17.3 ลำดับต่อมาเป็นการเดินทางอยู่ในช่วงน้อยกว่า 15 นาที คิดเป็นร้อยละ 13.9 สำหรับช่วงระยะเวลาที่มีผู้เดินทางเดินทางน้อยที่สุดคือช่วง มากกว่า 60 นาที คิดเป็นร้อยละ 7.1 นอกจากนี้ ยังมีผู้ไม่ต้องเดินทางคิดเป็นร้อยละ 25.6 และสามารถแสดงรายละเอียดวิธีการเดินทางได้ดัง (ตารางที่ 5.11)

6) จำนวนสถานที่ที่วัดทางเศรษฐกิจ

จำนวนสถานที่ที่วัดทางเศรษฐกิจเป็นศึกษาโดยอาศัยข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์หรือ GIS ของสำนักผังเมืองกรุงเทพ ฯ 2545, กรมโยธาธิการและผังเมือง 2545 ในชั้นข้อมูลที่มีชื่อว่า BL_USE สามารถแสดงเลขรหัสที่ใช้ศึกษาใน (ภาคผนวก ข) และเนื่องจากข้อจำกัดในตัวข้อมูลและระยะเวลาในการศึกษาจึงไม่สามารถระบุและสรุปผลการศึกษาออกมาเป็นจำนวนสถานที่ของการมีอยู่ของจำนวนสถานที่ที่วัดทางเศรษฐกิจได้ จึงจำเป็นต้องสรุปผล

ออกมาเป็นสัดส่วนระหว่างจำนวนสถานที่ที่วัดทางเศรษฐกิจและอาคารอื่น ๆ ทั่วไปโดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดัง (ตารางที่ 5.12)

ตารางที่ 5.11
ระยะเวลาในการเดินทางไปทำงานของประชากรในพื้นที่ศึกษา

ระยะเวลาในการเดินทาง		ร้อยละ
ช่วงระยะเวลา(นาที)	<15 นาที	13.9
	16-30 นาที	22.5
	31-45 นาที	17.3
	46-60 นาที	13.6
	> 60 นาที	7.1
	ไม่ต้องเดินทาง	25.6
รวม		100

หมายเหตุ: จากการทำแบบสอบถาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

จากตารางที่ 5.12 แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของอาคารที่เป็นตัววัดทางเศรษฐกิจภายในพื้นที่ศึกษาทั้งสิ้น 13,280 คิดเป็นเพียงร้อยละ 11.97 ของอาคารทั้งหมดในพื้นที่ศึกษา และสามารถแสดงที่ตั้งขอบเขตอิทธิพลระยะรัศมี 300 เมตร ของสถานที่วัดทางเศรษฐกิจได้ดัง (ภาพที่ 5.11) จากภาพแสดงให้เห็นว่าสถานที่วัดทางเศรษฐกิจตั้งอยู่กระจายเต็มพื้นที่โดยส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในบริเวณริมถนนสายหลัก และถนนแยกจากถนนสายหลัก

ตารางที่ 5.12
สัดส่วนจำนวนสถานที่วัดทางเศรษฐกิจต่ออาคารอื่น ๆ ในพื้นที่ศึกษา

เขตพื้นที่	จำนวนสถานที่วัดทางเศรษฐกิจ (อาคาร)	จำนวนอาคารทั้งหมด(อาคาร)	อัตราส่วน (ร้อยละ)
พื้นที่ศึกษาในเขตกทม.	6,158	52,207	11.79
พื้นที่ศึกษาในเขตสมุทรปราการ	7,122	58,698	12.13
รวม	13,280	110,905	11.97

ที่มา: จากการวิเคราะห์ข้อมูลของ สำนักผังเมืองกรุงเทพฯ 2545 กรมโยธาธิการและผังเมือง 2545

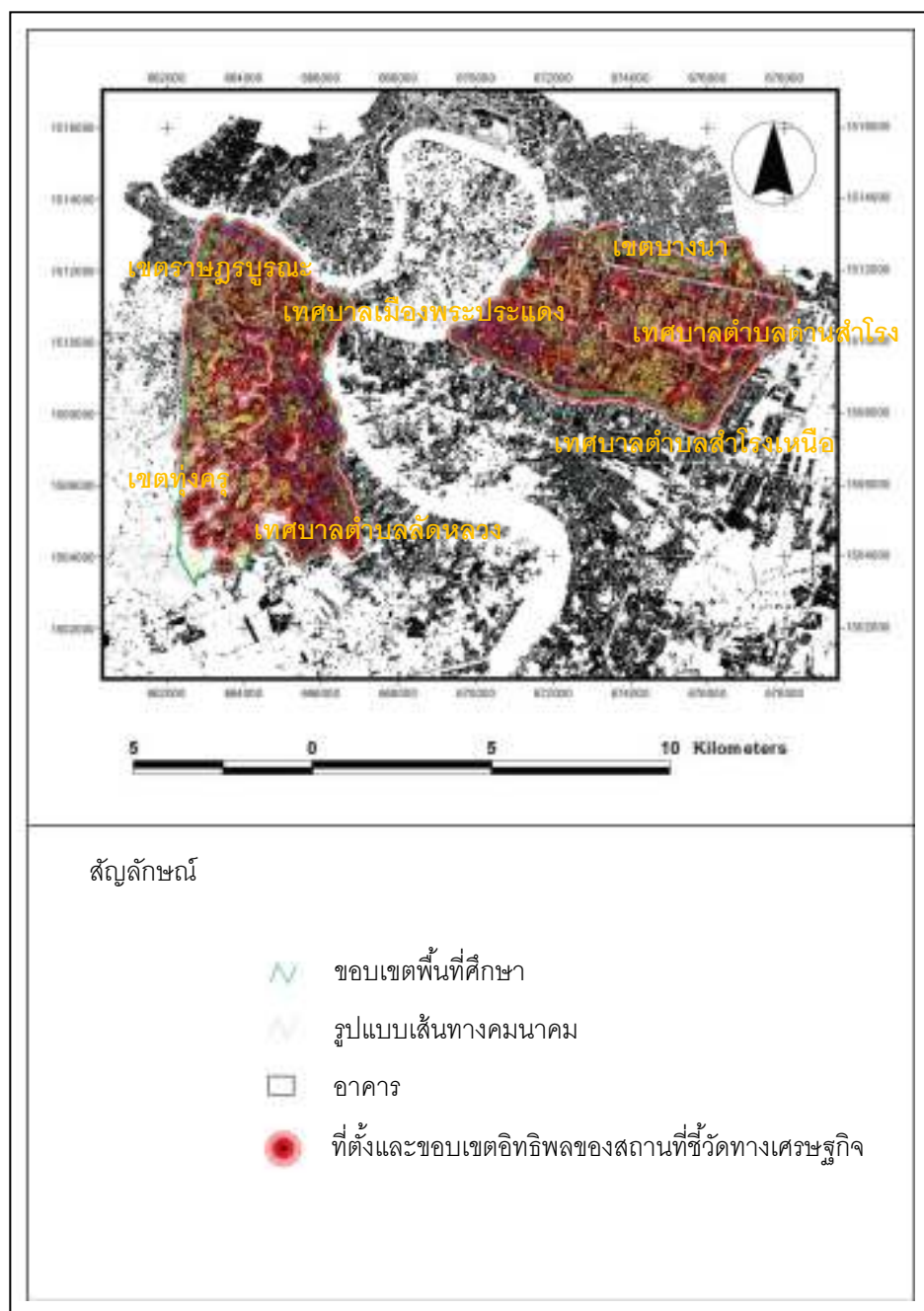
5.1.3 โครงสร้างของเมืองด้านกายภาพ

ผลการวิจัยโครงสร้างของเมืองทางด้านกายภาพจะเป็นการบ่งบอกถึง ลักษณะของการใช้ประโยชน์อาคารในแต่ละประเภทในพื้นที่ศึกษา ด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการและในด้านลักษณะรูปแบบของเมืองในพื้นที่ศึกษา โดยมีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1) การใช้ประโยชน์อาคาร

การใช้ประโยชน์อาคารเป็นศึกษาโดยอาศัยข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์หรือ GIS ในชั้นข้อมูลที่มีชื่อว่า BL_USE รายละเอียดใน (ภาคผนวก ข) เนื่องด้วยข้อจำกัดของข้อมูลจึงสรุปผลออกมาเป็นสัดส่วนระหว่างอาคารในแต่ละประเภทในเขตพื้นที่ศึกษา อันประกอบด้วย อาคารประเภทที่อยู่อาศัย พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม การใช้ประโยชน์แบบผสม สถาบันราชการ และนันทนาการโดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดัง (ตารางที่ 5.13) จากตารางแสดงให้เห็นว่า อาคารประเภทที่พักอาศัยมีสัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 74.39 รองลงมาเป็นอาคารใช้ประโยชน์แบบผสม คิดเป็นร้อยละ 8.91 และอันดับต่อมา คือ อาคารประเภทอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ 3.30 สำหรับการใช้ประโยชน์อาคารที่น้อยที่สุดคือสถาบันราชการคิดเป็นร้อยละ 0.19 เพื่อแสดงให้เห็นภาพประเภทการใช้อาคารในรูปแบบของพื้นที่จึงอธิบายการใช้อาคารได้โดย (ภาพที่ 5.11)

ภาพที่ 5.11
แสดงที่ตั้งขอบเขตอิทธิพลของสถานที่ชี้วัดทางเศรษฐกิจ

ที่มา: จากการวิเคราะห์ข้อมูลของ สำนักผังเมืองกรุงเทพ ฯ, 2545.

และกรมโยธาธิการและผังเมือง, 2545.

ตารางที่ 5.13
สัดส่วนการใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษา

ประเภทการใช้ประโยชน์ อาคาร	จำนวน (อาคาร)	จำนวนอาคารทั้งหมด (อาคาร)	อัตราส่วน (ร้อยละ)
- ที่อยู่อาศัย			
กทม.	39,905	52,207	76.43
สมุทรปราการ	42,605	58,698	72.58
รวม	82,510	110,905	74.39
- พาณิชยกรรม			
กทม.	1,366	52,207	2.61
สมุทรปราการ	2,022	58,698	3.44
รวม	3,388	110,905	3.05
- อุตสาหกรรม			
กทม.	1,474	52,207	2.82
สมุทรปราการ	2,190	58,698	3.73
รวม	3,664	110,905	3.30
- แบบผสม			
กทม.	4,791	52,207	9.17
สมุทรปราการ	5,100	58,698	8.68
รวม	9,891	110,905	8.91
- สถาบันราชการ			
กทม.	118	52,207	0.22
สมุทรปราการ	95	58,698	0.16
รวม	213	110,905	0.19
- นันทนาการ			
กทม.	161	52,207	0.30
สมุทรปราการ	79	58,698	0.13
รวม	240	110,905	0.21

ที่มา: จากการวิเคราะห์ข้อมูลของ สำนักผังเมืองกรุงเทพ ฯ, 2545.

และกรมโยธาธิการและผังเมือง, 2545.

ผลการการศึกษาด้านด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนสภาพการมีอยู่ของสถานที่ให้บริการด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ และในด้านทัศนคติต่อการให้บริการของผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ โดยมีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

(1) สภาพการมีอยู่สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

เป็นศึกษาโดยอาศัยข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์หรือ GIS ของสำนักผังเมือง กรุงเทพฯ 2545, กรมโยธาธิการและผังเมือง 2545 ในชั้นข้อมูลที่มีชื่อว่า BL_USE สามารถแสดงเลขรหัสที่ใช้ศึกษาใน (ภาคผนวก ข) เนื่องด้วยข้อจำกัดของข้อมูลจึงสรุปผลออกมาเป็นสัดส่วนระหว่างอาคารสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่ออาคารทั้งหมดในเขตพื้นที่ศึกษาโดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดัง (ตารางที่ 5.14)

ตารางที่ 5.14

สัดส่วนจำนวนอาคารสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่ออาคารอื่น ๆ ในพื้นที่ศึกษา

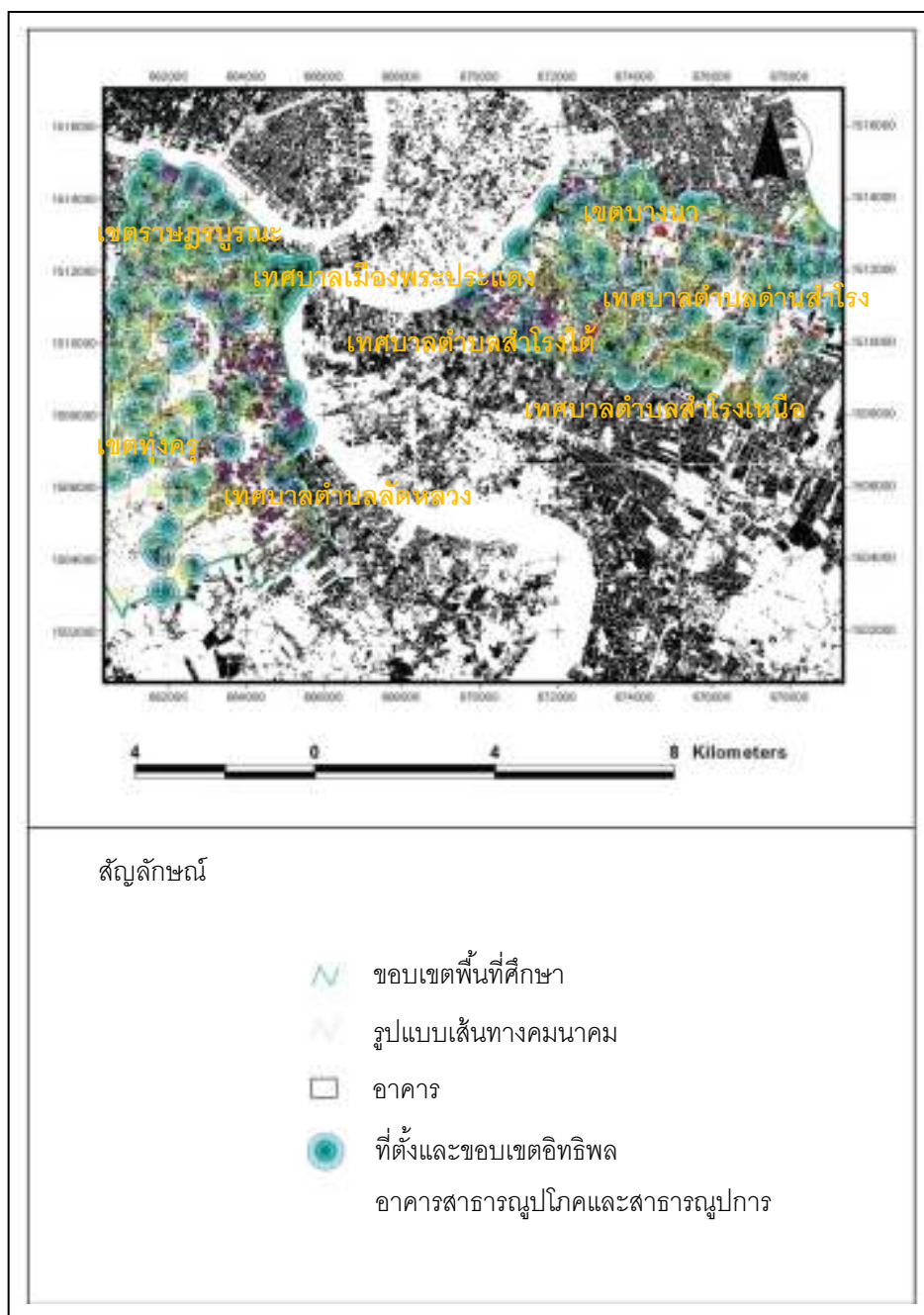
เขตพื้นที่	จำนวนอาคาร สาธารณูปโภคและ สาธารณูปการ (อาคาร)	จำนวนอาคารทั้งหมด (อาคาร)	อัตราส่วน (ร้อยละ)
พื้นที่ศึกษาในเขตททม.	358	52,207	0.68
พื้นที่ศึกษาในเขต สมุทรปราการ	290	58,698	0.49
รวม	648	110,905	0.58

ที่มา: จากการวิเคราะห์ข้อมูลของ สำนักผังเมืองกรุงเทพฯ 2545 กรมโยธาธิการและผังเมือง 2545

จากตารางแสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของอาคารสาธารณูปโภคและสาธารณูปการมีทั้งสิ้น 648 อาคาร คิดเป็นร้อยละ 05.8 ของอาคารทั้งหมดและสามารถแสดงที่ตั้งขอบเขตอิทธิพลระยะรัศมี 300 เมตร ของอาคารสาธารณูปโภคและสาธารณูปการดัง (ภาพที่ 5.13)

ภาพที่ 5.13

แสดงที่ตั้งขอบเขตอิทธิพลของอาคารสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ที่มา: จากการวิเคราะห์ข้อมูลของ สำนักผังเมืองกรุงเทพ ฯ, 2545.

และกรมโยธาธิการและผังเมือง, 2545.

จากภาพที่ 5.13 แสดงให้เห็นว่าอาคารสาธารณูปโภคและสาธารณูปการมีที่ตั้งและเขตอิทธิพลกระจายอยู่เกือบเต็มพื้นที่ แสดงถึงการบริการที่สามารถให้แก่ประชาชนได้

(2) ทศนคติต่อการให้บริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คนสามารถพบว่า จากผลรวมของสัดส่วนระหว่างความพึงพอใจและไม่พึงพอใจต่อการให้บริการด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ผลรวมของความพึงพอใจคือ 1542.4 ซึ่งมากกว่าความไม่พึงพอใจ คือ 754.3 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่พึงพอใจกับการให้บริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการในพื้นที่ศึกษา โดยสิ่งที่ประชาชนพึงพอใจมากที่สุดคือความทั่วถึงในการให้บริการไฟฟ้าคิดเป็นร้อยละ 96.9 รองลงมาคือความทั่วถึงในการให้บริการน้ำประปาคิดเป็นร้อยละ 94.1 อันดับต่อมาคือ คุณภาพในการให้บริการไฟฟ้าคิดเป็นร้อยละ 91.7 สำหรับในส่วนของการให้บริการที่ได้รับความพึงพอใจน้อยที่สุดคือความรู้สึกปลอดภัยจากโจรผู้ร้ายซึ่งหมายถึงการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 39.8 และความไม่พึงพอใจคิดเป็นร้อยละ 60.2 ลำดับรองลงมาคือการให้บริการด้านจำนวนสถานที่พักผ่อนหย่อนใจคิดเป็นความพึงพอใจร้อยละ 41.4 และความไม่พึงพอใจคิดเป็นร้อยละ 58.6 อันดับต่อมาคือคุณภาพสถานที่พักผ่อนหย่อนใจคิดเป็นความพึงพอใจร้อยละ 43.2 และความไม่พึงพอใจคิดเป็นร้อยละ 56.8 และสามารถแสดงรายละเอียดได้ดัง (ตารางที่ 5.15)

3) ลักษณะรูปแบบเมือง

การศึกษาลักษณะรูปแบบของเมืองทำการศึกษาโดยการสังเกต จากข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์หรือ GIS ของสำนักผังเมืองกรุงเทพฯ 2545, กรมโยธาธิการและผังเมือง 2545 สามารถหาแสดงให้เห็นได้ดัง (ภาพที่ 5.14)

ตารางที่ 5.15

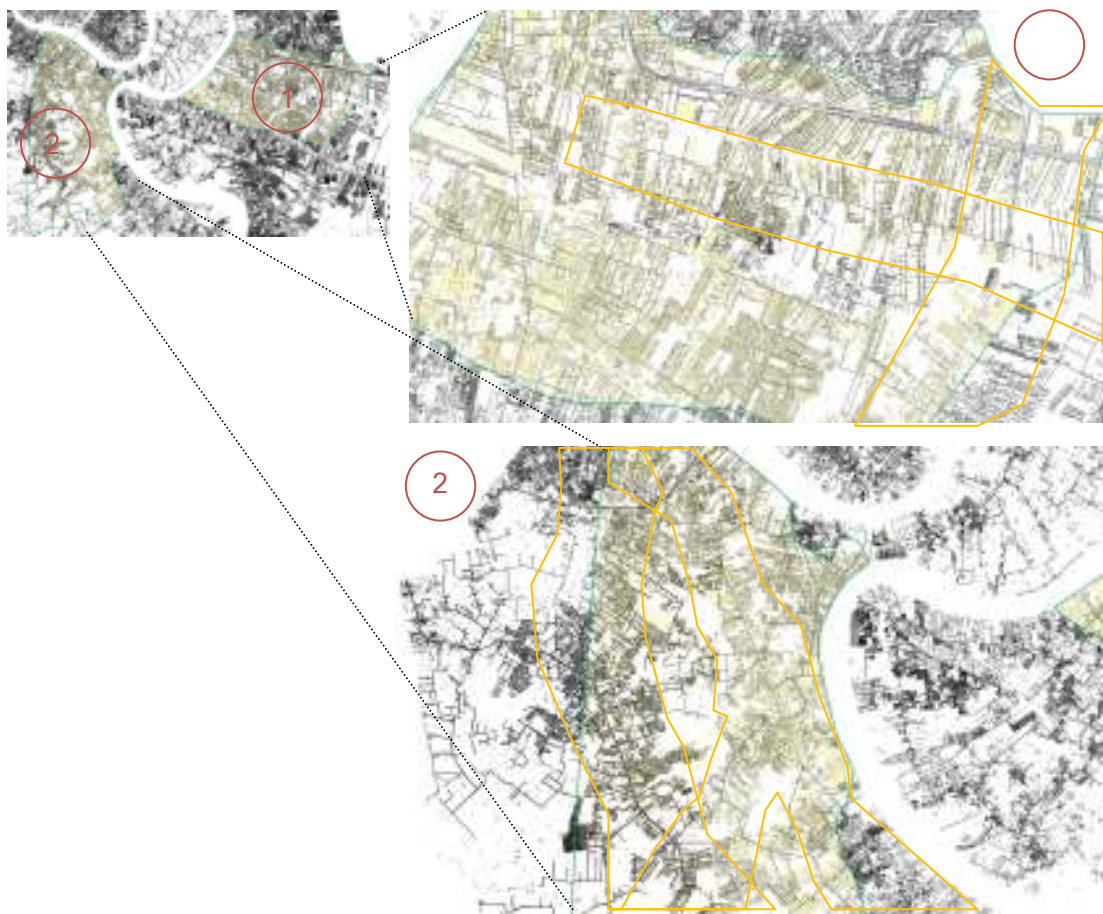
ทศนคติต่อการให้บริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการในพื้นที่ศึกษา

การให้บริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ		พึงพอใจ (ร้อยละ)	ไม่พึงพอใจ(ร้อยละ)
รายละเอียด	- ความทั่วถึงในการให้บริการไฟฟ้า	96.9	3.1
	- คุณภาพในการให้บริการไฟฟ้า	91.7	8.3
	- ความทั่วถึงไฟฟ้าส่องสว่าง	66.7	33.3
	- คุณภาพไฟฟ้าส่องสว่าง	66.0	34.0
	- ความทั่วถึงในการให้บริการน้ำประปา	94.1	5.9
	- คุณภาพในการให้บริการน้ำประปา	87.3	12.7
	- ความทั่วถึงการให้บริการจัดเก็บขยะ	75.3	24.7
	- คุณภาพการให้บริการจัดเก็บขยะ	72.8	24.2
	- คุณภาพระบบระบายน้ำ	63.0	37.0
	- คุณภาพการให้บริการระบบขนส่ง	62.7	37.3
	- จำนวนการให้บริการระบบขนส่ง	67.9	32.1
	- ความทั่วถึงของการให้บริการระบบขนส่ง	67.0	33.0
	- คุณภาพถนนหนทาง,ตรอก,ซอย	71.9	28.1
	- การรองรับจำนวนรถยนต์ของถนนหนทาง	56.5	43.5
	- คุณภาพของทางเดินเท้า	54.0	46.0
	- จำนวนสถานการศึกษาของรัฐ	74.1	25.9
	- คุณภาพสถานการศึกษาของรัฐ	71.0	28.7
	- จำนวนสถานพยาบาล ของรัฐ	52.8	47.2
	- คุณภาพสถานพยาบาล ของรัฐ	56.2	43.8
	- ความรู้สึกปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย	39.8	60.2
	- ความรู้สึกปลอดภัยจากเพลิงไหม้	70.1	29.9
	- จำนวนสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	41.4	58.6
	- คุณภาพสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	43.2	56.8
รวม		1542.4	754.3

หมายเหตุ: จากการทำแบบสอบถาม เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

ภาพที่ 5.14
ลักษณะรูปแบบเมือง

ที่มา: จากการวิเคราะห์ข้อมูลของ สำนักผังเมืองกรุงเทพ ฯ, 2545.
และกรมโยธาธิการและผังเมือง, 2545.

จากภาพที่ 5.14 จะสังเกตเห็นได้ว่ารูปแบบของเมืองมีการวางตัวตามแนวเส้นทางคมนาคมในถนนสายหลักและมีการแยกออกตามแนวเส้นถนนที่แยกจากถนนสายหลักเป็นแขนงย่อย ๆ ในหลากหลายรูปแบบ จึงพอที่จะสรุปได้ว่าการวางตัวและขยายตัวของเมืองในพื้นที่ศึกษามีลักษณะรูปแบบการขยายตัวในแบบ (linear) หรือตามแนวเส้นถนนโดยเฉพาะในบริเวณถนนสายหลัก สังเกตเห็นว่าลักษณะการขยายตัวในแบบ (linear) ได้อย่างชัดเจนคือบริเวณ ถนนสุขสวัสดิ์ ถนนประชาอุทิศ ในภาพแสดงให้เห็นในพื้นที่ที่ 2 ตามหมายเลข ส่วนในบริเวณถนนสุขุมวิท และถนนศรีนครินทร์ ผู้ศึกษาเชื่อว่าเป็นการขยายตัวในแบบ (linear) เช่นเดียวกันแต่เนื่องจากสภาพในพื้นที่